

РЕШЕНИЕ

№ 209

гр. София, 09.01.2019 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 03.12.2018 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **11167** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващи от АПК.

Делото е образувано по повод жалба от Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, представлявано от Изпълнителния директор Д. П. срещу Решение №371/21.09.2018г. по преписка №151/2017г. на Комисия за защита от дискриминация.

Мотивите, изложени в жалбата, са следните:

Счита за неправилен извода на решаващия състав, че с прилагането на изменения чл. 38 от КТД, действащ в периода 13.03.2015г. – 13.03.2017г. и с изплащането на по-малко по размер обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение с лицето С. Г., ДП „Радиоактивни отпадъци“ е извършило пряка дискриминация по признака „синдикална принадлежност“. Изводът, че са нарушени дискриминационни критерии по чл. 8, ал.3 от КТ, бил неправилен. За да е налице неблагоприятно третиране по признак членуване в синдикална организация, следвало то да е във връзка с осъществяване на трудови права и задължения. Разписаната в чл. 57, ал.2 от КТ възможност за нечленуващи в синдикални организации работници и служители да могат да се присъединят към КТД, не било упражняване на трудово право по чл. 8, ал.3 от КТ и чл. 48 от Конституцията, който гарантира право на труд и условия за реализирането му. Сочи, че в процесния случай, предвиденото допълнително обезщетение при съкращаване на щата само за членовете на

синдикалните организации не попадало в обхвата на чл. 8, ал.3 от КТ и не дискриминира нечленуващите в синдикални организации. Присъединяването към КТД е израз на свободен избор на работника или служителя. Условието по чл.3, ал.4 от Б. КТД не били сред защитените признаци по Директива 2000/78/ЕО. Членството в синдикална организация има незадължителен характер , от което липсват негативни правни последици в трудовоправната сфера. Нечленуващите в синдикална организация не могат да се позовават на дискриминация по признак „членство в синдикална организация“ , тъй като този признак се отнася само за членовете на синдикалната организация, ако те са поставени в по-неблагоприятни условия поради членствените си отношения.

В чл.3 от КТД било посочено, че същият се прилага спрямо работниците и служителите, членуващи в ДП „РАО“ , както и спрямо присъединилите се по съответния ред. Лицето С. Г. се е присъединила към КТД и спрямо нея са важали всички клаузи на договора, но не представлява нарушение обстоятелството, че определени клаузи от КТД са насочени само към лица, членуващи в синдикалната организация. Спорната клауза на чл. 38, ал.1 от КТД в редакцията към Допълнително споразумение №2 от 08.08.2016г. не противоречи на чл. 56 от КТ, който предвижда, че КТД може да бъде изменен по всяко време по взаимно съгласие по реда на неговото сключване. От нормата на чл. 57, ал.2 от КТ било видно, че е предвидена възможност за работниците, които не членуват в синдикална организация, да се присъединят към КТД с писмено заявление. С изменението на разпоредбата от ДВ2, 1996г. е добавено, че присъединяването става само с предизвестие, без други условия. Сегашната редакция била следствие на законодателна промяна от 2001г. и гласи, че работниците и служителите, които не членуват в синдикална организация, страна по договора, могат да се присъединят към договора, сключен от техния работодател с писмено заявление до него или до синдикалната организация, която го е сключила, при условия и реда, определени от страните по КТД, така че да не противоречат на закона или да го заобикалят и да не накърняват добрите нрави. Сочни, че промяната е продиктувана с цел насърчаване на развитието на синдикалната дейност. Присъединилите се работници и служители не са членове на синдикалната организация. КТД не пораждал права и задължения за страните, които са го подписали, а представлявал договор в полза на трето лице. Третото лице е член на синдикалната организация и по силата на своето членство придобива права по постигнатите и договорени от КТД. Намира, че не е дискриминационно определените от КТД права, които не засягат правната сфера въпросите на трудовите и осигурителни отношения на работниците и служителите, а са допълнителен бонус, да бъдат предназначени само за членовете на синдикалната организация. Последното е израз на солидарност и признание за усилено и времето на други лица, членове на синдиката, в отстояване на права на работниците и служителите от конкретен бранш.

Моли за отмяна на решението на КЗД.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от юрк П. с редовно пълномощно, който поддържа жалбата по изложените в същата съобщения. Претендира юрисконсултско възнаграждение, за което представя списък.

Ответникът КЗД се представлява от юрк Г., който оспорва жалбата. Моли жалбата да бъде отхвърлена, като прави възражение за прекомерност на претендираното юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна С. Г. се представлява от адв. А., която моли жалбата да бъде оставена без уважение, а решението на КЗД, като правилно и законосъобразно, да бъде оставено в сила. Прави възражение за прекомерност на претендираните от жалбоподателя разноски.

Останалите заинтересовани страни не изпращат представители и не ангажират становище по спора.

Съдът, въз основа на данните по делото и като съобрази становищата на страните и закона, намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от правнолегитираната страна и в срок.

Същата съдът приема за неоснователна.

По делото се установи следното от фактическа и правна страна, като следва да бъде отбелязано, че спор по фактите няма, а по тълкуването и прилагането на закона.

Жалбоподателката С. А. Г. е сезирала КЗД с жалба от 07.08.2017г., в която е изложила твърдения, че споразумение № 2 от 08.08.2016г. към КТД от 13.03.2015г. на ДП „РАО“ нарушава принципите на равенство и еднакво третиране на лицата, тъй като приема, че обезщетение по чл.222, ал.1 от КТ в завишен размер на лицата с над 25 год. стаж се дължи само на лицата, членове на синдикалната организация, но не и на работници и служители, които са се присъединили към КТД без да са членове на съответната синдикална организация. Поради това спрямо жалбоподателката е упражнена непряка дискриминация по признак „синдикална принадлежност“. Иска се КЗД да установи извършеното нарушение на ЗЗДискр. и да се наложи санкция на нарушителя.

При постановяване на акта си, комисията е възприела и анализирала следното: На 27.03.2014г. между С. Г. и ДП „РАО4 е сключен трудов договор № 220/27.03.2014г. на основание чл. 67, ал.1 от КТ във връзка с чл. 70, ал.1 от КТ, с който жалбоподателката е назначена на длъжност „ръководител отдел „Производство“ в структурно звено отдел „Производство“ към Управление „Инженернопроизводствена дейност“ в ДП „РАО“. Договорът е сключен за неопределено време при пълен работен ден, считано от 01.04.2014г. Със заявление от същата дата лицето се е присъединило към сключения Колективен трудов договор от 2013г. и е заявила съгласие дължимата присъединителна месечна вноска от 0.8 % от основното месечно възнаграждение да ѝ бъде удържано по ведомост. По-късно, на 16.03.2015г. Г. отново със заявление с присъединява към КТД и от 13.13.2015г., като отново дава съгласие за удържане на месечна вноска от основното възнаграждение.

На 17.08.2016г. е съставен Констативен протокол между Г. и С. Т. в качеството му на ръководител на управление „Инженернопроизводствена дейност“, съгласно който Г. е уведомена, че поради ново щатно разписание от 01.06.2016г. и поради структурни промени, а закрит отдел „Производство“ към управление „Инженернопроизводствена дейност“, поради което е прекратена нейната длъжност. Отправено ѝ е предложение за заемане на нова длъжност „главен експерт „Анализ и оценка на безопасността“ в отдел „Безопасност“ в управление „Безопасност на ядрени съоръжения“, която Г. е отказала да приеме. На същата дата ѝ е връчена Заповед №ПТ-208/17.08.2016г за прекратяване на трудовото ѝ правоотношение, като на основание чл. 328, ал.1, т.2 от КТ. Записано е, че следва да ѝ се изплати едно брутно трудово възнаграждение, на основание чл. 220, ал.1 от КТ и обезщетение за

неизползване платен годишен отпуск, на основание чл. 224 от КТ.

Г. сезира КЗД , като счита, че изплащането на обезщетение в размер на едно брутно трудово възнаграждение е дискриминационно, като се съобрази чл. 38, ал.1, т. 6 от КТД във връзка с чл. 222 от КТ, който предписва изплащане на 9 брутни месечни възнаграждения относно визираните в същия лица. Визираният текст, след изменението си от 08.08.2016г. към КТД от 13.03.2015г. на ДП „РАО“ гласи: Работниците и служителите, членове на синдикалните организации , страни по настоящото КТД, имат право на обезщетение по чл. 328, ал.1, т.1, т.2, т.3 и т.4 от КТ в завишен размер , при условия, както следва: т. 6 – за работници и служители с общ трудов стаж над 25 години без прекъсване – брутно им трудово възнаграждение за 9 месеца. Г. не е била запозната с цитираното изменение на КТД.

Както е посочено, по така изложените факти няма спор между страните.

При тези фактически установявания, от правна страна Комисията извела:

КТД има характер на нормативно съглашение и е насочено към създаване на „по-благоприятни условия на труд“ за работниците и служителите. Спрямо нормите на КТД не се прилагат принципите на гражданскоправните облигационни правоотношения и тяхното действие.

Съгласно чл. 56 от КТ, КТД може да се променя по всяко време от страните. От тази разпоредба за свобода на договаряне се възползвала Синдикална организация при ДП „РАО“ към Национална федерация на енергетиците КНСБ, федерация „Атомна енергетика“ към КТ „Подкрепа“ и ДП „РАО“ и са извършили изменението към допълнително споразумение №2 от 2015г., като изменението е от 08.08.2016г.

С. Г. е била присъединена към КТД към датата на прекратяване на трудовото й правоотношение, като е плащала редовно ежемесечно присъединителните си вноски.

Съгласно чл. 57, ал.2 от КТ е налице възможност служители и работници, които не са членове в синдикална организация- страна по договора, независимо дали изобщо членуват в синдикална организация, да се присъединят към КТД, като по този начин внесат промяна в индивидуалното си трудово правоотношение. Прието е, че поради последното, присъединяването представлява акт, резултат само и единствено на личната преценка на работника или служителя. Последното представлява субективно преобразуващо право и присъединяването се извършва чрез лично, едностранно, писмено волеизявление, чиято роля е да информира страните по КТД за присъединяването. С такова заявление, считано от 16.03.2015г. Г. е заявила желание за присъединяване и съгласие за удържане на месечни вноски от трудовото й възнаграждение. Прието е, че по своята същност присъединителната вноска представлява имуществен принос на работник или служител , който не членува в синдикална организация – страна по КТД за заплащане на придобивките, постигнати с КТД от другите синдикални организации. Направен е извод, че смисълът на присъединяването е да се изравни действието на благоприятния КТД спрямо всички работници и служители и да се позволи на онези от тях, които не са членове на синдикалните организации, страни по КТД, да ползват по-благоприятните условия на труд, договорени със същия, което и смисълът на колективното трудово договаряне. Присъединителната вноска е законово въздигнато условие , с изпълнението на което КТД разпростира своето действие спрямо присъединилите се и те могат да се възползват от по-благоприятните условия на договорените в КТД клаузи, поради което следва да се разпрострат върху всички членове на синдикални организации- страни по КТД и върху присъединилите се други работници и служители към КТД.

Прието е , че съгласно чл. 57, ал.2 от КТ, законодателят е поставил изисквания, както следва относно присъединяването: да не противоречи на закона, да не го заобикаля и да не противоречи на добрите нрави, с които условия не трябва да се допуска различие в третирането на работниците и служителите и да не се нарушават дискриминационните критерии по чл. 8, ал.3 от КТ.

Основният спорен по казуса въпрос се отнася до размера на обезщетението, което се дължи на лицето при прекратяване на правоотношението й на основание чл. 328, ал.1, т.1, 2, 3 и 4, като е въздигнато условие в КТД да си член на някоя от синдикалните организации – негови членове, с оглед получаване на по-висок размер на обезщетението. Прието, че в случая се касае за упражняване на трудови права, при което е установено различие между работниците и служителите, основани на членуването им в точно определена синдикална организация. Това различие е изключено и обявено в 8, ал.3 от КТ за дискриминационно и недопустимо при осъществяване на трудови права и задължения. Предвид това, въздигането му в условие за изплащане на обезщетение в завишен размер при прекратяване на трудовото правоотношение на гореизброените основания противоречи на чл.8, ал.3 от КТ. Налице е практически установено различие , основано на членство в синдикална организация. Договореното различно положение на работниците и служителите, които са членове на синдикална организация по КТД спрямо всички останали служители, присъединили се към него, представлява различно третиране спрямо последните, основано единствено и само от наличието на членствено правоотношение с определена синдикална организация. Така описаното е прието като пряка дискриминация и противоречащо на чл. 8, ал.3 от КТ.

Прието е, че нарушението е извършено целенасочено и при липса на обстоятелства, сочещи причини за извършване на нарушението от категорията на тези, смекчаващи отговорността. Прието е, че следствие на дискриминационната норма е засегнат неопределен брой лица. С оглед горното и с цел превенция е определена санкция в размер, близък до максималния – 2000 лева. Установено е наличието на дискриминация и е препоръчано, на основание чл. 47, т. 6 от ЗЗДискр. на ответника по преписката, да предприеме мерки за предоговаряне на чл. 38 от КТД, с цел избягване на други случаи на дискриминация.

Съдът намира решението за правилно и съответно на закона.

Същото е издадено от компетентен орган, при спазване на предвидената в ЗЗДискр процедура, при пълно и всестранно и изясняване на относимите факти, в съответната форма и при правилно приложение на материалния закон.

Както се посочи, спор по фактите няма, като същият се свежда до това дали с приетото изменение на КТД към допълнително споразумение №2 от 08.08.2016г. изменение, вписано в Дирекция „Инспекция по труда“ на 29.08.2016г. на нормата на чл. 38, ал.1, т.6 от КТД , е осъществена дискриминация.

Нормата гласи: „Работниците и служителите, членове на синдикалните организации, страни по настоящото КТД, имат право на обезщетение по чл. 328, ал.1, т.1, 2,3 и 4 от КТ, в завишен размер, при условия, както следва:т.6 За работници и служители с общ трудов стаж над 25 години без прекъсване – брутното им трудово възнаграждение за 9 месеца.“

Съдът споделя подробно изложените от органа съображения, като счита, че не следва да ги преповтаря, а ще изложи съображения по наведените в жалбата доводи:

На първо място, не се споделя възражението, че не се касае за упражняване на

трудова право, поради което е неприложима нормата на чл. 8, ал.3 от КТ. Изплащането на обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение е пряка последица и е обусловено от неговото съдържание и характеристики, както и от основанието за прекратяването. Поради това е напълно необоснована тезата в жалбата, че изплащането на обезщетение, вследствие съкращение, не представлява елемент от трудовото правоотношение и за него са неприложими критериите на чл. 8, ал.3 от КТ.

На следващо място, не се споделя твърдението, че са налице несъпоставими субекти, тъй като обект на сравнение могат да бъдат само членуващите в синдикална организация, както се сочи в жалбата. Напротив, кръгът на лицата, чиито права са съпоставяни, са именно лицата, присъединили се към КТД на ДП „РАО“ и тези, които членуват в синдикални организации – страни по КТД. Самият колективен трудов договор създава допълнителни права за страните по него и неговото действие следва се основава на равно третиране спрямо тях.

Съгласно чл. 50, ал.1 от КТ с КТД се уреждат въпроси на трудовите и осигурителни отношения на работниците, които не са уредени с повелителни норми на закона. Следователно това са отношения, които пряко засягат трудовите права на работниците, а съгласно чл. 8, ал.3 от КТ при осъществяване на трудовите права и задължения не се допуска пряка или непряка дискриминация, основана на народност, произход, пол, сексуална ориентация, раса, цвят на кожата, възраст, политически и религиозни убеждения, членуване в синдикални и други обществени организации и движения, семейно и материално положение, наличие на психически или физически увреждания, както и различия в срока на договора и продължителността на работното време. В хипотезата на чл. 57, ал.2 от КТ, законодателят установява границите, до които могат да се разпростират условията за присъединяване, предвидени в КТД, а именно: да не противоречат на закона, да не го заобикалят или да не противоречат на добрите нрави. С тези условия не трябва да се допуска установяването на различия в третирането на работниците и служителите и да не се нарушават дискриминационните критерии по чл. 8, ал.3 от КТ или други императивни норми на закона.

Смисълът на присъединяването е да се изравни действието на благоприятния КТД за всички работници и служители и да позволи на онези от тях, които не са членове на синдикалните организации, страни по КТД, да ползват по-благоприятни условия на труд, което е и дълбокия смисъл на колективното трудово договаряне. Въвеждането на различия в отношението между работниците и служителите по признак членуване в синдикална организация - страна по колективния трудов договор, противоречи и на правозащитната функция на Кодекса на труда. Противоречието се изразява в обстоятелството, че прилагането на установените с колективния трудов договор по-благоприятни условия на труд, които би трябвало да бъдат достояние на всички работници и служители в предприятието, се поставя в зависимост от определени утежняващи условия /в настоящия случай – изплащане на по-нисък размер обезщетение на присъединили се към КТД лица спрямо лица, които членуват в синдикалната организация - страна по договора/.

Действително, както беше посочено по-горе чл. 57, ал.2 от КТ предоставя на страните по КТД да договорят условията и реда за присъединяване към него на членовете на синдикални организации, но този текст налага забрана така договорените условия да "противоречат на закона или да го заобикалят, или да накърняват добрите нрави". В случая, с оглед изложените по-горе мотиви, следва да се направи извод, че предоставянето на по – нисък размер обезщетение за присъединилите се, ги поставя в по-неблагоприятно положение от членовете на синдикални организации, подписали КТД.

Последното представлява пряка дискриминация и противоречи на чл. 8, ал.3 от КТ, забраняваща дискриминационно отношение, основано на членуване /или не/ в синдикални организации, както правилно е приел и органът.

С оглед изложеното, съдът не споделя тезата в жалбата, че липсва неравно третиране по отношение на лицата, присъединени към КТД спрямо тези, членуващи в синдикални организации – страни по КТД, тъй като КТД имал за цел да създаде по-благоприятни условия на труд само по отношение на членуващите в синдикати. Самата теза в жалбата е проява на дискриминационно отношение към лицата, присъединили се към КТД без да са членове на синдикални организации и противоречи пряко както на целта на нормата, уреждаща възможност за сключване на КТД, така и на тази за присъединяване към същия от лица, нечленуващи в синдикални организации по реда на чл. 57, ал.2 от КТ.

Съдът приема, че вярно и мотивирано е определен и размерът на наложената санкция, респ. предписания, като с оглед тезата на жалбата, намира, че същият следва да провокира целеният превантивен ефект, който не е постигнат до приключване на делото.

При тези съображения, съдът намира жалбата за неоснователна и като такава, следва да я отхвърли.

Разноски не са претендирани от ответника и от заинтересованата страна, за която актът е благоприятен, поради което не се дължат.

Воден от горното и на основание чл. 68 от ЗЗдискр във връзка с чл. 172, ал.2, предл. последно от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, представлявано от Изпълнителния директор Д. П. срещу Решение №371/21.09.2018г. по преписка №151/2017г. на Комисия за защита от дискриминация.

Решението подлежи на оспорване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ:

